

**Naaja H. Nathanielsen
Løsgænger**

**FM 2016/126
3. maj 2016**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at søge igangsat et samarbejde med samtlige kommuner om afdækning af mulige tiltag til opnåelse af øget lighed mellem kommunerne i henseende til den enkelte kommunes mulighed for økonomisk at løfte de opgaver, som påhviler den, samt med henblik på at afdække de økonomiske og administrative konsekvenser af disse tiltag. Afdækningen skal omfatte den økonomiske udligningsmodel, men skal ikke begrænse sig hertil.
(Medlem af Inatsisartut Sara Olsvig, Inuit Ataqatigiit)

Det er en spændende debat. Det er helt klart, at et velfærdssamfund ikke må have for stor forskel på rig og fattig. Der skal være en rimelig fordeling af samfundets midler. Det handler både om solidaritet og om at sikre os mod social uro og spændinger. Derfor prioriterer et velfærdssamfund nogle fælles gratis goder og et basalt sikkerhedsnet, der samler folk op, hvis de har økonomiske eller sociale problemer. Men hvor udbygget velfærdssamfundet er, afhænger jo helt af landets samlede indkomst.

En del af det arbejde Inuit Ataqatigiit efterspørger med dette forslag, er allerede i gang. Derfor mener jeg at forslaget med fordel kan udbygges. I det kommende reformarbejde vil det være nyttigt, at have et overblik over hvilke områder der skal styrkes på landsplan, hvis vi skal modvirke ulighed.

Et gratis sundhedsvæsen er en fantastisk ting. Det er en stor del af vores velfærd. Men det er ikke nok at det er gratis. Er sundhedsvæsenets servicering for eksempel tilfredsstillende i hele landet? Eller er der nogle områder der halter. Et eksempel kunne være tandsundheden og den tidlige indsats. Er vi som samfund med til at fremme ulighed ved at have mindre service udenfor de større byer, på disse områder?

Og hvad med folkeskolen. Er folkeskolen med til at fremme ulighed gennem de mangelfulde tilbud der er til børn med særlige behov.

Et andet centralt område er de forskellige servicekontrakter. De er sat i verden for at sikre et minimum af service og beskæftigelse i hele landet. Det drejer sig især om godstransport, butiksdrift, indhandling, beflyvning. Servicekontrakterne udformes af Selvstyret. Er vi i dag enige om hvilket serviceniveau samfundet vil betale for udenfor de større byer eller er der et misforhold mellem den økonomiske ramme, de politiske forventninger og borgernes forventninger? Det tror jeg ofte der er, hvis man følger med i de debatter der optager befolkningen.

Jeg er enig med forslagsstillerne og med Naalakkersuisut i behovet for at drøfte øget lighed mellem kommunerne. Men vi kan ikke diskutere ulighed mellem kommunerne uden at inkludere Selvstyrets rolle. Selvstyrets ansvar for centrale dele af vores velfærdssystem må inkluderes i arbejdet. Jeg henviser forslaget til det relevante udvalg og foreslår at afstemningstemaet udbygges til andenbehandlingen.